

Útvar: Oddělení správních procesů v ochraně rostlin Č. j. UKZUZ 126842/2025
Vyřizuje: Ing. Tomáš Chrbolka
E-mail: tomas.chrbolka@ukzuz.gov.cz
Telefon: +420 725 817 896
Adresa: Fritzova 4260/4, 58601 Jihlava Datum: 11. 8. 2025

Nariadení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti šíření škodlivého organismu původce bakteriální hnědé hniloby (bakterie *Ralstonia solanacearum*) ze závlahové vody

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZÚZ“), jako věcně příslušný správní úřad podle § 72 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“),

nařizuje

podle § 76 odst. 2 věty druhé, § 76 odst. 2 písm. a) a § 76 odst. 1 písm. a) zákona, v návaznosti na článek 17 a článek 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, v platném znění (dále jen „nařízení (EU) 2016/2031“) a článek 3, resp. přílohu II prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/2072, kterým se stanoví jednotné podmínky pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031, pokud jde o ochranná opatření proti škodlivým organismům rostlin, v platném znění (dále jen „nařízení (EU) 2019/2072“) a v souladu s článkem 5 odst. 4 a přílohou V bodem 4.2. odst. 2 písm. b) podbodem ii) prováděcího nařízení Komise (EU) 2022/1193, kterým se stanoví opatření k eradikaci a prevenci šíření organismu *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014, v platném znění (dále jen „nařízení (EU) 2022/1193“), níže uvedená **mimořádná rostlinolékařská opatření** proti šíření karanténní bakterie *Ralstonia solanacearum* závlahovou vodou.

Čl. 1

Vymezení území, na které se vztahují mimořádná rostlinolékařská opatření

ÚKZÚZ vymezuje následující úsek vodního toku, který se s ohledem na potvrzený výskyt karanténní bakterie *Ralstonia solanacearum* považuje za zamořený a na který se vztahují mimořádná rostlinolékařská opatření (dále jen „zamořená zóna“):

800 m zavlažovacího kanálu z řeky Dyje k. ú. Krhovice

začátek – česla na začátku kanálu Krhovice-Hevlín souřadnice 48.8138900N, 16.1685194E

konec - souřadnice 48.8127153N, 16.1784322E – před závlahovou stanicí, která není z důvodu negativně testovaného vzorku závlahové vody na přítomnost *Ralstonia solanacearum* do zamořené zóny zahrnuta

Čl. 2

Mimořádná rostlinolékařská opatření ve vymezeném území

Všem právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám se zakazuje používání vody z vymezeného území dle čl. 1 k zavlažování nebo postřiku porostů bramboru (*Solanum tuberosum*), rajčete (*Solanum lycopersicum*) a jiných pěstovaných lilkovitých hostitelských rostlin bakterie *Ralstonia solanacearum*, mezi které patří například lilek vejcoplodý (*Solanum melongena*) a paprika setá (*Capsicum annuum*).

Čl. 3

Sankce

Za porušení povinností stanovených tímto nařízením může ÚKZÚZ uložit pokutu právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám podle ustanovení § 79h odst. 1 písm. a) nebo b) zákona až do výše 6 000 000 Kč.

Čl. 4

Odůvodnění

Bakterie *Ralstonia solanacearum* (dále také jen „bakterie“), původce bakteriální hnědé hniloby bramboru je podle přílohy II, části B, oddílu A, bodu 2 [nařízení \(EU\) 2019/2072](#) karanténním škodlivým organismem pro Unii, jehož výskyt je na území Unie znám.

Podle čl. 5 odst. 4 třetího pododstavce písm. a) [nařízení \(EU\) 2022/1193](#) ÚKZÚZ označí povrchovou vodu, z níž byl odebrán vzorek s laboratorně potvrzeným výskytem bakterie, jako zamořenou. V takovém případě ÚKZÚZ zavede podle přílohy č. V bodu 4.2. odst. 2 písm. b) podbodu ii) nařízení (EU) 2022/1193 úřední kontrolu zavlažování a postřiku, včetně zákazu používání zamořené vody k zavlažování nebo postřiku rostlin bramboru, rajčete a případně jiných pěstovaných lilkovitých rostlin (např. lilek vejcoplodý a paprika setá) s cílem zabránit šíření bakterie *Ralstonia solanacearum*.

V roce 2025 byl potvrzen výskyt bakterie v jednom vzorku vody odebraném z kanálu Krhovice – Hevlín v místě odběru vody za česly na začátku zavlažovacího kanálu z řeky Dyje. Ve stejném termínu byl odebrán vzorek u sacího koše čerpací stanice vzdálené 800 m po proudu. Tento vzorek byl na výskyt bakterie negativní, stejně jako další ve stejném termínu odebrané vzorky ze zavlažovacího kanálu a řeky Dyje. S ohledem na tyto skutečnosti byla vymezena zamořená zóna zahrnující úsek zavlažovacího kanálu od česel nacházejících se v blízkosti odběru pozitivně testovaného vzorku až po první zavlažovací stanicí, která však z důvodu negativně

testovaného vzorku závlahové vody na přítomnost bakterie do zamořené zóny zahrnuta nebyla. Z tohoto území neodebírají vodu žádné stacionární závlahové stanice, může však být využito k odběru vody mobilní závlahou. Z tohoto důvodu se tímto nařízením v čl. 1 vymezuje zamořená zóna, ve které je nařízeno dodržovat mimořádná rostlinolékařská opatření podle čl. 2 tohoto nařízení.

Riziko šíření bakterie *Ralstonia solanacearum* ÚKZÚZ opětovně přezkoumá na základě výsledků testů z intenzivního vzorkování povrchové vody v zamořené zóně v roce 2025. Odběry vzorků budou provedeny za podmínek příznivých pro rozvoj bakterie, aby byla zajištěna vysoká míra jistoty zachytu případné přítomnosti bakterie. Pokud přezkoumání potvrdí přítomnost bakterie v zamořené zóně, mimořádná rostlinolékařská opatření zůstávají i nadále v platnosti, pokud se přítomnost bakterie nepotvrdí, ÚKZÚZ mimořádná rostlinolékařská opatření zruší.

První výskyt bakterie v České republice byl potvrzen v roce 2010 ve vzorku vody z Labe. Kromě hlíz bramboru, jiných vegetativních částí lilkovitých hostitelských rostlin, půdy, kontaminovaného nářadí a skladů se bakterie může šířit také záplavovou, závlahovou a odpadní vodou. V tropech a subtropích působí bakterie velké ztráty výnosů lilkovitých rostlin (především bramboru, tabáku a rajčete). V současné době představuje hrozbu i v mírném pásu v souvislosti s globálním oteplováním, např. v Řecku již byly zaznamenány rozsáhlé ztráty na bramboru. Více informací k biologii této bakterie, jejímu šíření a zaznamenaným výskytům v České republice lze dohledat na [Rostlinolékařském portálu](#) ÚKZÚZ.

Čl. 5

Účinnost

Toto nařízení ÚKZÚZ nabývá účinnosti počátkem patnáctého dne následujícího po dni jeho vyhlášení; za den jeho vyhlášení se považuje den jeho zveřejnění ve Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.

Ing. Daniel Jurečka
ředitel ÚKZÚZ